

Informace z jednání představenstva a dozorcí rady AK ČR 21. 8. 2026

26.8.2026 - | Akademie věd České republiky

Na úvod vystoupil ministr zemědělství Martin Šebestýán, který přítomné informoval o aktuálních problémech a výzvách, jimž české zemědělství čelí. Pozornost se soustředila na dopady nepříznivého počasí, konkrétně sucha, růst vstupních nákladů, pokles cen některých zemědělských komodit a zhoršující se ekonomickou situaci zemědělských podniků.

Významným tématem byla připravovaná mimořádná podpora zemědělců. Debata se týkala možností využití evropských i národních prostředků, způsobu jejich rozdělení a potřeby zajistit, aby se pomoc dostala k aktivním zemědělcům co nejrychleji. Řešena byla podpora nákladů na hnojiva a pohonné hmoty, pomoc citlivým komoditám a živočišné výrobě, posílení národních dotačních programů a podpora pojištění. Zazněl rovněž požadavek, aby nastavení podpory zohledňovalo rozdílné dopady sucha v jednotlivých regionech. Pozornost byla věnována také konkurenceschopnosti českých zemědělců ve srovnání s ostatními členskými státy Evropské unie.

Účastníci se také zabývali budoucí podobou zemědělské politiky a dotačního systému, včetně redistributivní platby, podpory živočišné výroby a citlivých komodit. Součástí debaty byla problematika administrativní zátěže, kontrolních mechanismů, právních důvodů užívání zemědělské půdy a možností zjednodušení evidence i dalších povinností zemědělců.

Dalším bodem byla připravovaná legislativa. Řešila se například otázka možné oznamovací povinnosti pro majitele půdy ve smyslu diskutovaného tématu předkupního práva. Toto téma rezonuje napříč širokou veřejností, které je nutné správně a pravdivě interpretovat. Cílem tohoto záměru je, aby ti, kdo na pronajaté půdě hospodaří, měli přednostně právo tuto půdu od původního majitele odkoupit za jím stanovených podmínek. Stát nemůže a nebude nikomu diktovat, za kolik má svoji půdu prodat, ale chce naopak podpořit skutečnost, aby zemědělská půda zůstávala v rukách zemědělců a nikoliv spekulantů, čímž záměr ohlašovací povinnosti pro majitele zemědělské půdy by byl správným nástrojem, jak toto podpořit. Nehledě na skutečnost, že Česká republika je jedním z posledních států Evropské unie, kde se téma ohlašovací povinnosti teprve řeší.

Agrární komora ČR toto téma plně podporuje, jelikož jak zaznělo z úst mnoha přítomných členů Představenstva AK ČR, kteří zastupují mikro, malé, střední i velké podniky, spekulativní nákup zemědělské půdy se v mnoha směrech začíná rozmáhat, čímž se snižují výrobní plochy pro hospodaření. Dále se projednávala například i možná podpora domácích a lokálních potravin ve veřejném stravování a možnosti většího zapojení českých producentů do dodávek pro veřejný sektor. Diskuse se dotkla také spolupráce Ministerstva zemědělství s dalšími resorty v oblasti ochrany půdy, vody, eroze a energetiky.

Zástupci jednotlivých zemědělských sektorů následně představili aktuální situaci v rostlinné i živočišné výrobě a upozornili na problémy, které se v jednotlivých komoditách liší. V rostlinné výrobě se významně projevují dopady sucha, vysokých teplot, jarních mrazů, krupobití a omezené dostupnosti či účinnosti některých přípravků na ochranu rostlin. V živočišné výrobě se zemědělci potýkají především s nízkými výkupními cenami, zvyšujícími se výrobními náklady a nedostatkem krmiv. Martin Volf, předseda Komoditní rady pro obiloviny a olejniny při AK ČR a předseda Svazu pěstitelů a zpracovatelů olejnin, shrnul závěry z letošních žní a upozornil na jejich nepříznivý průběh,

který byl v řadě oblastí ovlivněn suchem a vysokými teplotami. Zemědělci zároveň poukazují na omezené možnosti ochrany porostů a nejistotu dalšího vývoje na trhu.

Problematický vývoj byl také projednán u cukrové řepy, chmele, brambor a máku. Vedle nepříznivých klimatických podmínek se pěstitelé potýkají s vysokými vstupními náklady, omezenou dostupností některých přípravků na ochranu rostlin a výraznými rozdíly ve výnosech mezi jednotlivými regiony. U chmele a některých dalších plodin zaznívají obavy nejen z nižší sklizně, ale také ze zhoršení kvalitativních parametrů produkce.

Výrazné dopady počasí zaznamenávají rovněž ovocnáři, zelináři a vinaři. Produkci v těchto sektorech negativně ovlivnily zejména jarní mrazy, kroupy, dlouhodobé sucho a vysoké teploty. U ovoce se navíc projevují problémy se zavlažováním, zatímco pěstitelé zeleniny upozorňují na nedostatek pracovních sil a obtížnější ochranu plodin proti škůdcům. Ve vinařství se diskutovalo o dlouhodobé udržitelnosti pěstování révy v některých oblastech a o potřebě účinnějších opatření na ochranu před klimatickými výkyvy.

V živočišné výrobě se debata soustředila především na produkci mléka a složitou situaci v chovu skotu a prasat. Chovatelé upozorňovali na nepříznivý poměr mezi výrobními náklady a výkupními cenami, nedostatek krmiv způsobený suchem a celkový ekonomický tlak na chovy. Zazněla potřeba hledat možnosti, jak podpořit stabilitu živočišné výroby, zachovat stavy hospodářských zvířat a současně zlepšit podmínky pro odbyt produkce.

V oblasti včelařství byl zmíněn příznivější vývoj produkce medu oproti předchozímu období. Současně však přetrvávají problémy spojené s vysokými teplotami a problematikou falšování medu na trhu.

Účastníci se shodli na nutnosti zajistit rychlou a administrativně jednoduchou pomoc zemědělcům, posilovat konkurenceschopnost českého zemědělství a vytvářet dlouhodobé nástroje pro zvládání klimatických, ekonomických a tržních krizí. Důraz byl zároveň kladen na další spolupráci mezi zemědělci, profesními organizacemi, Ministerstvem zemědělství, SZIF a dalšími institucemi.

Úřad AK ČR

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-predstavenstva-a-dozorci-rady-ak-cr-21-8-2026>